

Počitnice so minile, zdaj pa veselo na delo, da uspeh bo imelo.

- V tem tednu bomo ponavljali in utrjevali znanje - PRIZME IN SREDNJE VREDNOSTI.
- V petek, 8.5.2020 od **8.** do **16.** ure, bo potekalo **preverjanje znanja** o prizmah in srednjih vrednostih.
- Rešeno preverjanje moraš posredovati svoji učiteljici še isti dan najkasneje do 16. ure.

Ponovimo

POVRŠINA PRIZME

$$P = 2 \cdot O + pl$$

Iz mreže je razvidno, da je prizma sestavljena iz DVEH OSNOVNIH PLOSKEV ($2 \cdot O$), ki sta med seboj enaki ...

... in iz pravokotnikov, ki obdajajo osnovno ploskev in skupaj tvorijo PLAŠČ PRIZME (pl).

PROSTORNINA PRIZME

$$V = O \cdot v$$

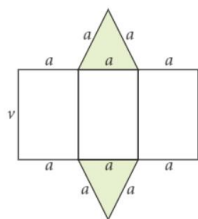
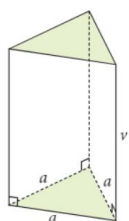
O ... ploščina osnovne ploskve

v ... višina prizme

Pravilne prizme

Za vsako pravilno prizmo iz kartona izdelaj model (mrežo) tako, da boš lahko sestavil prizmo in raziskal, kako izračunamo P in V .

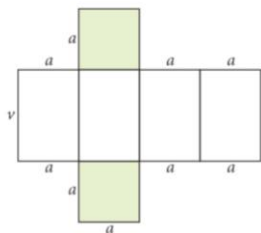
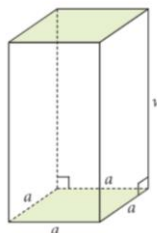
Pravilna 3-strana prizma ima za osnovno ploskev **enakostranični trikotnik**, plašč pa tvorijo trije skladni pravokotniki.

PRAVILNA 3-STRANA PRIZMA

$$O = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$
$$pl = 3av$$
$$P = 2 \frac{a^2\sqrt{3}}{4} + 3av$$
$$V = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}v$$

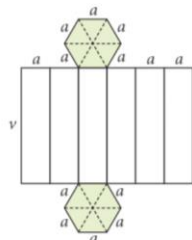
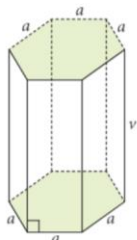
Pravilna 4-strana prizma ima za osnovno ploskev **kvadrat**, plašč pa tvorijo štirje skladni pravokotniki.

PRAVILNA 4-STRANA PRIZMA

$$O = a^2$$
$$pl = 4av$$
$$P = 2a^2 + 4av$$
$$V = a^2v$$

Pravilna 6-strana prizma ima za osnovno ploskev **pravilni šestkotnik**, plašč pa tvori šest skladnih pravokotnikov.

PRAVILNA 6-STRANA PRIZMA

$$O = 6 \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$
$$pl = 6av$$
$$P = 2 \cdot 6 \frac{a^2\sqrt{3}}{4} + 6av$$
$$V = 6 \frac{a^2\sqrt{3}}{4}v$$

ARITMETIČNA SREDINA

Aritmetična sredina ali **povprečje** ($\bar{x}$) je količnik med vsoto vseh vrednosti podatkov in številom vseh podatkov.

MEDIANA

Mediana ali **središčnica** (Me) je sredinski podatek med podatki, ki so urejeni po velikosti. Pri sodelem številu podatkov je mediana povprečje srednjih dveh podatkov.

MODUS

Modus ali **gostiščnica** (Mo) je podatek, ki se med vsemi podatki največkrat pojavi (ima največjo frekvenco).

Zdaj pa začni z reševanjem.

Rešitve nalog za ponavljanje in utrjevanja znanja so že objavljene na spletni strani. **Kdor želi lahko reši še dodatne naloge za utrjevanje znanja.**

1. Prepiši in reši naloge v zvezek. Ne pozabi na skice in odgovore!

PONAVLJANJE IN UTRJEVANJE ZNANJA – PRIZME IN SREDNJE VREDNOSTI

1. naloga

Šolska goba je dolga 1 dm, široka 5 cm in visoka 5 cm.

- Obliko katerega geometrijskega telesa ima šolska goba?
- Izračunaj velikost osnovne ploskve šolske gobe.
- Izračunaj prostornino šolske gobe.

2. naloga

- Kocki** z robom 20 cm izračunaj površino in prostornino.
- Kolikšna je razdalja med najbolj oddaljenima ogliščema kocke?
- *c) Kolikšen je diagonalni presek kocke?

3. naloga

Na sliki je 6 pokončnih geometrijskih teles, označenih s črkami.

Zapiši na črtice ustrezne črke.

Prizma : _____

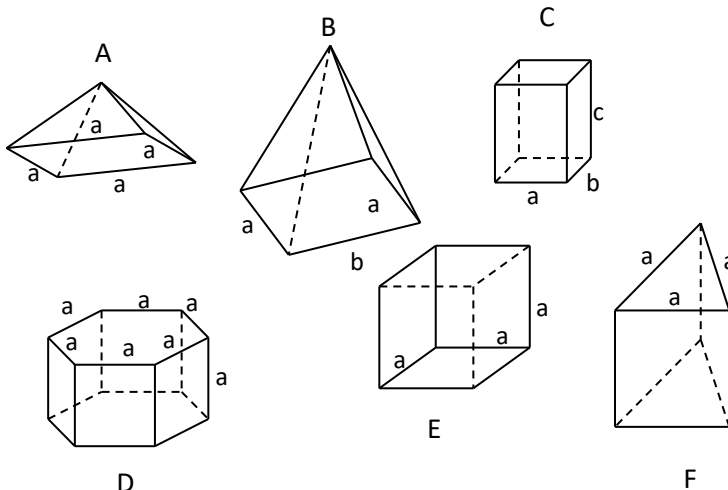
Piramida : _____

Pravilna prizma : _____

Kvader : _____

Kocka : _____

*Pravilna piramida : _____

4. naloga

Izpolni tabelo.

TELO	število ploskev		število robov		število oglišč
	vseh	osnovnih	vseh	osnovnih	
4-strana prizma					
6-strana prizma					

5. naloga

Športna dvorana ima obliko **kvadra** in je dolga 50 m, široka 30 m, visoka 8 m.

- a) Koliko m^2 sten te dvorane moramo prepleskati, če okna in vrata zanemarimo.
- b) Koliko bodo plačali za parket na tleh, če stane 1 m^2 parketa 15 €?

6. Naloga

Dana je pravilna **5-strana prizma** z osnovnim robom $a = 5 \text{ dm}$ in višino, ki je 2-krat daljša od osnovnega roba. Koliko dm^2 meri plašč te prizme?

7. naloga

Okrasni lonček za rože ima obliko **pravilne tristrane prizme**. Izračunaj njegovo površino, če meri osnovni rob 16 cm, visok pa je 12 cm. *Ne pozabi, lonček je zgoraj odprt.*

Ali lahko vanj stresemo 1 dm^3 zemlje?

8. naloga

Osnovni rob pravilne **6-strane prizme** meri 6 cm, plašč pa 72 cm^2 . Izračunaj njeno površino in prostornino.

9. naloga

Koliko cm žice je potrebno za izdelavo žičnega modela **pravilne tristrane prizme** z osnovnim robom 5 cm in višino 10 cm?

10. naloga

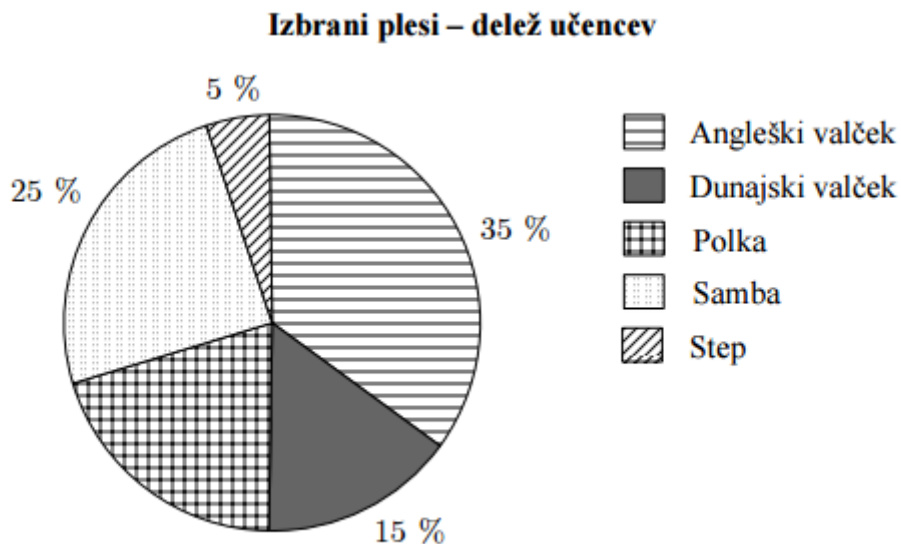
Komisija na gledališkem festivalu je sestavljena iz devetih članov. Vsak od njih je ocenil gledališko predstavo z oceno v razponu od 1 do 10.

Ocene so naslednje: 3, 1, 5, 1, 1, 10, 9, 7, 8.

Izračunaj **modus, aritmetično sredino in mediano** tega nabora podatkov.

11. naloga

V 9. a oddelku so učence vprašali, katere plesje plešejo najraje. Vsak je lahko izbral en ples. Njihove izbire prikazuje diagram spodaj. Angleški valček je izbralo 7 učencev.

- a) Za katerega od navedenih plesov se je odločilo najmanj učencev? _____
- b) Za kateri ples se je odločila četrтина učencev? _____
- c) Koliko učencev je v 9. a oddelku? _____
- d) Zapiši število učencev, ki so izbrali polko. _____

Neobvezno lahko za vajo oziroma utrjevanje znanja rešiš naslednje naloge z rešitvami.

<http://www2.arnes.si/~osljtrb1s/prizme/naloge/naloga.htm>

<https://www.thatquiz.org/sl/preview?c=okc5nf5i&s=q8mzpg>

